รายงานสถานการณ์สินค้าข้าวในฟิลิปปินส์

1. สถานการณ์การผลิตและการบริโภค

ฟิลิปปินส์เป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่อันดับสองของอาเซียน ด้วยจำนวนประชากรประมาณ 117 ล้านคนในปัจจุบันและเป็นประเทศที่บริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก ชาวฟิลิปปินส์บริโภคข้าวจำนวนมากโดยมีอัตราการบริโภคประมาณ 151.30 กิโลกรัมต่อคนต่อปี เนื่องจากข้าวเป็นอาหารหลักที่ต้องรับประทานกับอาหารทุกประเภท ขนมหวานและขนมทานเล่นหลายชนิด ยังทำมาจากข้าวด้วยเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าฟิลิปปินส์สามารถปลูกข้าวเพื่อบริโภคภายในประเทศ แต่ไม่สามารถผลิตข้าวได้เพียงพอต่อความต้องการโดยผลิตข้าวได้เฉลี่ยปีละ 12 – 13 ล้านตัน แต่มีปริมาณการบริโภคกว่า 17 ล้านตัน ทำให้จำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าข้าวมากกว่า 3 ล้านตันต่อปี

1.1 การผลิต

- ข้อมูลจาก USDA ระบุว่าในปีการผลิต 2569/70 ฟิลิปปินส์มีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 4.60 ล้านเฮกตาร์ ลดลงจากปีการผลิต 2568/69 ที่มีพื้นที่เพาะปลูก 4.74 ล้านเฮกตาร์ สำหรับผลผลิตข้าวระบุว่า ในระหว่างปีการผลิต 2567/68 - 2569/70 ฟิลิปปินส์มีผลผลิตข้าวเฉลี่ยปีละ 12.27 ล้านตัน และในปีการผลิต 2569/70 คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีผลผลิตข้าวประมาณ 12.10 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 2.02 จากปีการผลิต 2568/69 ที่มีผลผลิต 12.35 ล้านตัน
- สำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PSA) คาดการณ์ว่าในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2569 (เดือนเมษายน – มิถุนายน 2569) จะมีปริมาณผลผลิตข้าวเปลือก 5.27 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.9 จากไตรมาสแรกของปี 2569 ที่มีปริมาณ 4.67 ล้านตัน
- ฟิลิปปินส์มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวคิดเป็นร้อยละ 35 ของพื้นที่เพาะปลูกพืชเกษตรทั้งหมด ทั้งนี้ในอนาคตคาดว่าการผลิตจะเติบโตอย่างจำกัด ด้วยพื้นที่การเกษตรมีที่ว่างไม่เพียงพอ เพราะประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและประกอบไปด้วยเกาะเล็กๆหลายเกาะ ไม่เหมาะต่อการขยายการผลิตข้าว นอกจากนี้ พื้นที่ชุ่มน้ำหรือพื้นที่เพาะปลูกพืชอื่นๆ มีจำกัด ในขณะที่พื้นที่อาศัยเขตเมืองขยายเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรมากขึ้น

1.2 การบริโภค

- ระหว่างปี 2567/68 – 2569/70 ฟิลิปปินส์บริโภคข้าวเฉลี่ย 17.67 ล้านตันข้าวสารต่อปี สำหรับปี 2569/70 คาดว่าฟิลิปปินส์จะมีการบริโภคข้าวจำนวน 17.80 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นจากปี 2568/69 ที่มีการบริโภค 17.70 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.56 ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์มีการบริโภคข้าวโดยประมาณ 37,000 ตันต่อวัน
- ข้อมูลจาก USDA ระบุว่า การบริโภคข้าวคิดเป็นประมาณร้อยละ 20 ของงบประมาณของครัวเรือนชาวฟิลิปปินส์ แต่สำหรับครัวเรือนที่มีรายได้น้อยหรือยากจนอาจคิดเป็นถึงประมาณร้อยละ 30

สถานการณ์การผลิตและการบริโภคข้าวภายในประเทศ

ข้อมูล	ปี 2567/68	ปี 2568/69	ปี 2569/70	△ % 69/70
พื้นที่เพาะปลูก (ล้านเฮกตาร์)	4.70	4.74	4.60	-2.95
การผลิต (ล้านตัน)	12.37	12.35	12.10	-2.02
การบริโภคข้าว (ล้านตัน)	17.50	17.70	17.80	0.56
การนำเข้าข้าว (ล้านตัน)	3.65	5.50	5.60	1.82

ที่มา : USDA (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม 2569)

1.3 **สต็อกข้าวภายในประเทศ**

ณ วันที่ 1 กันยายน 2569 ฟิลิปปินส์มีปริมาณสต็อกข้าวรวม 1.907 ล้านตัน ลดลงจากวันที่ 1 สิงหาคม 2569 ที่มีปริมาณสต็อก 2.176 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 12.4 และลดลงจากวันที่ 1 กันยายน 2568 ที่มีปริมาณสต็อก 2.072 ล้านตัน หรือลดลงร้อยละ 8.0 โดยแบ่งเป็นสต็อกข้าวครัวเรือน 8.037 แสนตัน สต็อกข้าวเชิงพาณิชย์ 8.164 แสนตัน และสต็อกข้าวของหน่วยงาน National Food Authority (NFA) 2.866 แสนตัน

SECTOR	Stocks, in thousand metric tons			Percent share to total stocks (%)	Percentage Change (%)	
					Year-on-Year	Month-on-Month
	01 September 2025	01 August 2026	01 September 2026[p]	01 September 2026[p]	01 September 2026[p]/ 01 September 2025	01 September 2026[p]/ 01 August 2026
TOTAL STOCKS	2,072.43	2,175.81	1,906.71	100.0	-8.0	-12.4
Household	808.43	835.84	803.69	42.2	-0.6	-3.8
Commercial	815.35	1,033.15	816.44	42.8	0.1	-21.0
NFA	448.66	306.82	286.58	15.0	-36.1	-6.6

p – preliminary
Notes: 1. Details may not add up to total due to rounding
2. Starting January 2025, the Milling Recovery Rate of palay to rice is computed at 63.0% from 65.4% as per approved PSA Board Resolution No. 17 Series of 2024 entitled "Approving the Updated Milling Recovery - Rate of 63.0 percent from Palay to Rice
Sources: PSA, RCSS:H and RCSS:C
NFA, National Food Authority Grains Situation Report

ที่มา: Philippine Statistics Authority (เข้าถึงข้อมูลวันที่ 30 ตุลาคม 2569)

2. การส่งออก

2.1 ผลผลิตข้าวของฟิลิปปินส์ส่วนใหญ่ใช้เพื่อการบริโภคภายในประเทศ แต่จะมีการส่งออกข้าวบางส่วน โดยส่วนใหญ่จะเป็นข้าวกลุ่มคุณภาพพิเศษและส่งออกไปยังประเทศที่มีแรงงานชาวฟิลิปปินส์อาศัยอยู่โดยเฉพาะภูมิภาคตะวันออกกลาง

2.2 ในระหว่างปี 2566 – 2568 ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวเฉลี่ยปีละ 430.48 ตัน สำหรับปี 2569 (เดือนมกราคม – กรกฎาคม) ฟิลิปปินส์ส่งออกข้าวปริมาณ 94.16 ตัน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2568 ที่มีปริมาณส่งออก 196.38 ตัน หรือลดลงร้อยละ 52.05 โดยแหล่งส่งออกข้าวสำคัญ ได้แก่ กาตาร์ ซาอุดิอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และอินโดนีเซีย

สถิติการส่งออกปี 2566 – 2569 (เดือนมกราคม - กรกฎาคม)

	ประเทศ	ปริมาณส่งออก (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			△%
		2566	2567	2568	2568	2569	2568	2568	2569	2568/69
					ม.ค. - ก.ค.			ม.ค. - ก.ค.		
	โลก	377.62	602.54	311.27	196.38	94.16	100	100	100	-52.05
1.	กาตาร์	71.42	77.09	30.88	16.65	37.34	9.92	8.48	39.66	124.32
2.	ซาอุดิอาระเบีย	106.12	61.73	40.04	20.98	19.16	12.86	10.68	20.35	-8.65
3.	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	74.44	-	157.28	136.87	19.12	50.53	69.70	20.30	-86.03
4.	อินโดนีเซีย	-	-	15.16	15.16	15.09	4.87	7.72	16.03	-0.45
5.	สหรัฐอเมริกา	6.05	6.05	4.74	-	2.02	1.52	-	2.14	-

ที่มา : Global Trade Atlas

3. การนำเข้า

3.1 ในระหว่างปี 2566 – 2568 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวเฉลี่ยปีละ 3.96 ล้านตัน โดยในปี 2568 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ 3,494,981 ตัน ลดลงจากปี 2567 ที่มีการนำเข้า 4,770,089 ตัน หรือลดลงร้อยละ 26.73

3.2 สำหรับปี 2569 (เดือนมกราคม – กรกฎาคม) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวปริมาณ 3,425,666 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2568 ที่มีปริมาณนำเข้า 2,703,525 ตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.71 โดยแหล่งนำเข้าข้าวสำคัญอันดับ 1 คือ เวียดนาม (ร้อยละ 77.45) รองลงมาได้แก่ ไทย (ร้อยละ 10.34) และเมียนมา (ร้อยละ 6.72) ตามลำดับ

สถิติการนำเข้าปี 2566 – 2569 (เดือนมกราคม – กรกฎาคม)

	ประเทศ	ปริมาณนำเข้า (ตัน)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			△%
		2566	2567	2568	2568	2569	2568	2568	2569	2568/69
					ม.ค. - ก.ค.			ม.ค. - ก.ค.		
	โลก	3,611,024	4,770,089	3,494,981	2,703,525	3,425,666	100	100	100	26.71
1.	เวียดนาม	2,969,310	3,550,040	2,994,366	2,280,234	2,653,125	85.68	84.34	77.45	16.35
2.	ไทย	341,688	641,837	198,538	172,813	354,153	5.68	6.39	10.34	104.93
3.	เมียนมา	156,256	208,676	121,036	89,727	230,150	3.46	3.32	6.72	156.50
4.	กัมพูชา	3,625	3,469	2,979	1,896	84,291	0.09	0.07	2.46	4,345.64
5.	ปากีสถาน	99,715	309,406	107,090	106,830	78,489	3.06	3.95	2.29	-26.53

	ประเทศ	มูลค่านำเข้า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)					ส่วนแบ่งตลาด (ร้อยละ)			△%
		2566	2567	2568	2568	2569	2568	2568	2569	2568/69
					ม.ค. - ก.ค.			ม.ค. - ก.ค.		
	โลก	1,583.14	2,449.34	1,666.26	1,281.80	1,418.13	100	100.00	100.00	10.64
1.	เวียดนาม	1,233.84	1,763.21	1,347.19	1,044.26	1,057.67	80.85	81.47	74.58	1.28
2.	ไทย	159.03	319.64	87.87	78.12	145.76	5.27	6.09	10.28	86.58
3.	เมียนมา	62.09	100.28	47.26	36.77	88.70	2.84	2.87	6.25	141.25
4.	จีน	35.16	62.75	62.15	41.65	35.22	3.73	3.25	2.48	-15.43
5.	กัมพูชา	1.55	1.73	1.10	0.72	34.47	0.07	0.06	2.43	4,696.35

ที่มา : Global Trade Atlas

3.3 ฟิลิปปินส์ออกกฎหมายเปิดเสรีนำเข้าข้าว (Rice Tariffication Bill หรือ Republic Act No.11203) มาบังคับใช้แทนนโยบายการจำกัดการนำเข้าข้าวเชิงปริมาณ (Quantitative Restrictions – QR) โดยคาดหวังว่าจะช่วยลดภาวะเงินเฟ้อ ทำให้สินค้าข้าวมีราคาต่ำลง โดยกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2562 สรุปรายละเอียดของกฎหมายดังกล่าว ดังนี้

(1) ข้าวที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนเสียภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 35 และนอกประเทศอาเซียนเสียภาษีร้อยละ 40 ภายในปริมาณนำเข้า (Minimum Access Volume: MAV) 350,000 ตัน และร้อยละ 180 สำหรับปริมาณนอก MAV (ซึ่งเป็นอัตราเพดานสูงสุด แต่ปัจจุบันฟิลิปปินส์เรียกเก็บที่ร้อยละ 50)

(2) ผู้นำเข้าจะต้องขอใบอนุญาตนำเข้า รวมทั้งใบอนุญาตสุขอนามัยและใบอนุญาตสุขอนามัยพืชจากหน่วยงาน Bureau of Plant Industry (BPI) ภายใต้กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture: DA) ก่อนการนำเข้า เพื่อป้องกันแมลงหรือศัตรูพืชเข้ามาในประเทศฟิลิปปินส์

(3) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว (RCEF) โดยจะนำรายได้จากการเก็บภาษีนำเข้าข้าวจำนวน 10 พันล้านเปโซต่อปี มาจัดตั้งเป็นเวลา 6 ปี ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนชาวนาฟิลิปปินส์ให้สามารถแข่งขันกับข้าวที่นำเข้ามาได้

ทั้งนี้ การออกกฎหมาย Rice Tariffication Bill ของฟิลิปปินส์ ทำให้ช่องทางการซื้อขายในแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยหน่วยงาน National Food Authority (NFA) ถูกยกเลิกตามกฎหมายดังกล่าวไปด้วยและได้ยกเลิกอำนาจหน้าที่ของ NFA ในการออกใบอนุญาต การจดทะเบียนสำหรับผู้นำเข้า ผู้ค้า ผู้ดำเนินการคลังสินค้า ผู้ค้าส่งและผู้ค้าปลีกและอื่นๆ โดย NFA จะยังคงมีบทบาทสำคัญเฉพาะด้านการควบคุมและรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศ รวมทั้งการรักษาปริมาณสต็อกข้าวภายในประเทศเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร

3.4 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2562 กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ออกคำสั่ง Memorandum Order No. 28 on Supplementary provision to DA Department Circular No.4, series of 2016 เกี่ยวกับ Guidelines on the importation of plants, planting materials and plant products for commercial purposes กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยการนำเข้าข้าวที่เข้มงวดมากขึ้น ในขั้นตอนการออกใบ Sanitary and phytosanitary import clearance (SPSIC) เพื่อครอบคลุมการตรวจสอบสารโลหะหนักระดับสารตกค้างกำจัดศัตรูพืช สารปนเปื้อน/สิ่งสกปรกภายนอกรวมทั้ง microbiological parameters เพื่อควบคุมความปลอดภัยของอาหารในสินค้าข้าว ทั้งนี้ได้กำหนดให้สินค้าข้าวจะต้องถูกจัดส่งจากประเทศต้นทางภายในวันที่กำหนดตามที่ได้รับอนุมัติและสินค้าต้องเดินทางมาถึงไม่ช้ากว่า 60 วันจากวันที่ต้องจัดส่ง

4. รูปแบบการค้าข้าวในฟิลิปปินส์

4.1 การค้าปลีกแบบสมัยใหม่ (Supermarket) ในปัจจุบัน มีรูปแบบการจัดจำหน่าย ข้าวใน 2 ลักษณะ ดังนี้

(1) การตักจำหน่ายเป็นกรัม/กิโลกรัม มีการจำหน่ายข้าวหลากหลายชนิด อาทิ Melagkit Premium, Jasmine, Milagrosa, Passion, Brown Healthy, California, Commodore, Platinum, Denurado และ GS Supreme

(2) ข้าวบรรจุถุง เป็นข้าวที่บรรจุถุงในหลากหลายขนาดขึ้นอยู่กับจำนวนกิโลกรัมที่บรรจุต่อถุงมีตั้งแต่บรรจุถุง 2 กิโลกรัม 5 กิโลกรัม 10 กิโลกรัม 20 กิโลกรัม และ 25 กิโลกรัม ซึ่งข้าว Thai Jasmine ที่ระบุว่านำเข้าจากไทย เป็นข้าวที่มีราคาสูงที่สุดในขนาดบรรจุถุง 5 กิโลกรัม นอกจากนี้ ยังมีข้าวออร์แกนิคอยู่ด้วย เช่น Red rice, Brown rice และ Black rice มีหลากหลายขนาดบรรจุเช่นเดียวกัน

4.2 การค้าในตลาดแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่จะเป็นข้าวแบบตักจำหน่ายที่มีข้าวหลากหลายประเภท อาทิ Sinandomeng, Well milled rice, Denorado, Ganador, Thai rice, Blue Bird, Sung Song, Thai Jasmine, Fancy rice, Malangkit เป็นต้น และยังมีข้าวออร์แกนิค อาทิ Red rice, Brown rice, Black rice, Perurutong และ Ifugao นอกจากนี้ ในตลาดนี้ยังพบร้านค้าที่ได้รับการรับรองจากองค์การอาหารแห่งชาติ (NFA) ให้จำหน่ายข้าว NFA ที่มีราคา ถูกกว่าราคาข้าวทั่วไป ซึ่งพบว่า Sinandomeng เป็นข้าวที่มีผู้บริโภคเลือกซื้อมากที่สุด

5. สถานการณ์ราคาข้าว ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2569

5.1 **ราคาข้าวท้องถิ่น (Local Rice)** ดังนี้

- ข้าวเหนียว ราคา 50.00 – 100.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 27.50 – 55.00 บาทต่อ กก.)
- ข้าวชนิดพิเศษอื่น ราคา 52.00 – 68.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 28.60 – 37.40 บาทต่อ กก.)
- ข้าวพรีเมี่ยม ราคา 45.00 – 59.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 24.75 – 32.45 บาทต่อ กก.)
- ข้าวขัดสีคุณภาพดี ราคา 40.00 – 54.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 22.00 – 29.70 บาทต่อ กก.)
- ข้าวทั่วไป ราคา 38.00 – 52.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 20.90 – 28.60 บาทต่อ กก.)

5.2 **ราคาข้าวนำเข้า (Imported Rice)** ดังนี้

- ข้าวบาสมาติ ราคา 150.00 – 190.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 82.50 – 104.50 บาทต่อ กก.)
- ข้าวเหนียว ราคา 52.00 – 65.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 28.60 – 35.75 บาทต่อ กก.)
- ข้าวจาปอนิกา ราคา 55.00 – 65.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 30.25 – 35.75 บาทต่อ กก.)
- ข้าวชนิดพิเศษอื่น ราคา 57.00 – 65.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 31.35 – 35.75 บาทต่อ กก.)

- ข้าวพรีเมี่ยม ราคา 48.00 – 62.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 26.40 – 34.10 บาทต่อ กก.)
- ข้าวขัดสีคุณภาพดี ราคา 47.00 – 52.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 25.85 – 28.60 บาทต่อ กก.)
- ข้าวทั่วไป ราคา 45.00 – 46.00 เปโซต่อ กก. (ประมาณ 24.75 – 25.30 บาทต่อ กก.)

ที่มา: กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ / อัตราแลกเปลี่ยนประมาณ 1 เปโซ เท่ากับ 0.55 บาท

6. การสำรวจราคาขายปลีกข้าวในซุปเปอร์มาร์เก็ต/ห้างสรรพสินค้าในเขตเมโทรมะนิลา

ชนิดข้าว	ขนาดบรรจุภัณฑ์	ราคา (เปโซ)	หมายเหตุ
Sinandomeng Rice	5 กิโลกรัม	407.05	ข้าวท้องถิ่น
Sinandomeng Rice	10 กิโลกรัม	832	ข้าวท้องถิ่น
Jasponica Rice	2 กิโลกรัม	252 – 258	ข้าวท้องถิ่น
Jasponica Rice	5 กิโลกรัม	550	ข้าวท้องถิ่น
Jasponica Rice	10 กิโลกรัม	1029	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	2 กิโลกรัม	192	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	5 กิโลกรัม	441.40	ข้าวท้องถิ่น
Dinorado Rice	10 กิโลกรัม	896.50	ข้าวท้องถิ่น
Premium Rice	2 กิโลกรัม	244	ข้าวท้องถิ่น
Premium Rice	5 กิโลกรัม	575.25	ข้าวท้องถิ่น
Premium Rice	10 กิโลกรัม	875.45	ข้าวท้องถิ่น
Thai Hom Mali Rice	2 กิโลกรัม	252.25	ข้าวนำเข้า
Thai Hom Mali Rice	5 กิโลกรัม	674	ข้าวนำเข้า
Thai Hom Mali Rice	10 กิโลกรัม	1,305.25	ข้าวนำเข้า
Thai Jasmine Rice	2 กิโลกรัม	252.25	ข้าวนำเข้า
Thai Jasmine Rice	5 กิโลกรัม	402 – 551.50	ข้าวนำเข้า
Thai Jasmine Rice	10 กิโลกรัม	795 – 1,153	ข้าวนำเข้า
Japanese Rice	2 กิโลกรัม	178 - 560	ข้าวนำเข้า
Japanese Rice	5 กิโลกรัม	880 - 930	ข้าวนำเข้า
Brown Rice	2 กิโลกรัม	227	ข้าวท้องถิ่น
Brown Rice	5 กิโลกรัม	534.50	ข้าวท้องถิ่น
smati Rice	2 กิโลกรัม	533	ข้าวนำเข้า

ที่มา: การสำรวจห้างซุปเปอร์มาร์เก็ตในเมืองมากาติ เขตเมโทรมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ เดือนพฤษภาคม 2568

7. โอกาส อุปสรรคและความท้าทาย

โอกาส	อุปสรรค/ความท้าทาย
คุณภาพและรสชาติของข้าวไทยเป็นที่ยอมรับในตลาดฟิลิปปินส์	ราคาข้าวไทยสูงกว่าข้าวจากประเทศอื่นๆ มาก เช่น เวียดนาม ปากีสถาน เมียนมา
ไทยมีการส่งออกข้าวมายังฟิลิปปินส์มาอย่างยาวนาน มีความเชี่ยวชาญในการส่งออก	การแข่งขันในตลาดข้าวมีความรุนแรงมากขึ้นหลังฟิลิปปินส์เปิดเสรีการนำเข้าข้าว
แนวโน้มร้านอาหารไทยในฟิลิปปินส์มีจำนวนเพิ่มขึ้น	ชาวฟิลิปปินส์หันมานิยมบริโภคข้าวขาวพื้นนิ่มเพิ่มมากขึ้น แต่ข้าวไทยส่วนใหญ่ยังคงเป็นข้าวขาวพื้นแข็ง
จำนวนประชากรชาวฟิลิปปินส์มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและผู้บริโภคมีรายได้สูงขึ้น	การแอบอ้างใช้ชื่อข้าวไทยในการจำหน่ายข้าวจากแหล่งอื่น ๆ
การเปิดเสรีนำเข้าข้าว ทำให้เปิดโอกาสในการส่งออกข้าวของไทย	ชื่อข้าวหอมมะลิไทย (Thai Hom Mali Rice) ยังไม่เป็นที่รู้จัก และคุ้นเคยของผู้บริโภค

8. ประเด็น/สถานการณ์สำคัญ

8.1 **การไต่สวนเพื่อใช้มาตรการ Safeguard สินค้าข้าว**

8.1.1 หลังจากฟิลิปปินส์เปิดเสรีนำเข้าเมื่อเดือนมีนาคม 2562 พบว่า ปริมาณนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นข้าวราคาถูก (ข้าวเวียดนาม) ทำให้ผู้ค้า (Traders) กดราคารับซื้อข้าวภายในประเทศ ส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกภายในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่องและเกษตรกรชาวนาได้รับความเดือดร้อน โดยเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว

8.1.2 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2562 กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture) ประกาศเปิดการไต่สวนขั้นต้น (Preliminary Investigation) เพื่อใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) สำหรับสินค้าข้าว ภายใต้พิกัดศุลกากร 1006.30.30 1006.30.40 1006.30.91 และ 1006.30.99 โดยอ้างว่าอุตสาหกรรมข้าวภายในประเทศได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงจากปริมาณนำเข้าข้าวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก แต่ต่อมาเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2562 กระทรวงเกษตรได้ประกาศยุติการไต่สวนดังกล่าวและรัฐบาลได้ให้เงินช่วยเหลือแก่เกษตรกรชาวนาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากราคาข้าวเปลือกตกต่ำแทน

8.1.3 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2569 กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture) ได้ประกาศเปิดการไต่สวนขั้นต้น (Preliminary Investigation) เพื่อใช้มาตรการปกป้องการนำเข้าสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Safeguard Measure) สำหรับสินค้าข้าว ภายใต้พิกัดศุลกากร 1006.10 1006.20 1006.30 และ 1006.40 ตามคำขอของกลุ่มเกษตรกรสหพันธ์เกษตรกรเสรี (Federation of Free Farmers: FFF) และ Magsasaka Partylist โดยพบหลักฐานเบื้องต้นว่า การนำเข้าข้าวที่เพิ่มขึ้นก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงและคุกคามให้เกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมข้าวในประเทศ และเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2569 คณะกรรมาธิการด้านภาษี (Tariff Commission) ของฟิลิปปินส์ได้ออกประกาศเริ่มการไต่สวนอย่างเป็นทางการ (Formal Investigation) เพื่อใช้มาตรการ Safeguard สินค้าข้าว พิกัดศุลกากร 10.06 และเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2569 Tariff Commission ได้ออกคำสั่ง Order of Preliminary Conference กรณีการไต่สวนมาตรการ Safeguard สินค้าข้าว ครอบคลุมรายละเอียดขั้นตอนกระบวนการไต่สวนที่ได้หารือร่วมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระหว่างการประชุม Preliminary

Conference เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2569 ต่อมาเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569 Tariff Commission ได้จัดส่งรายงาน Staff Report โดยกำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นแสดงข้อคิดเห็น/ข้อโต้แย้งต่อรายงาน Staff Report ภายใน 5 วันทำการหลังจากได้รับรายงานฉบับดังกล่าว รวมทั้งได้แจ้งกำหนดการประชุมเปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Hearing) ระหว่างวันที่ 9 – 13 พฤศจิกายน 2569

8.2 **ผลกระทบสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด -19 ต่อตลาดข้าวฟิลิปปินส์**

8.2.1 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้รัฐบาลฟิลิปปินส์ต้องใช้มาตรการปิดเมือง (Lockdown) และมาตรการกักกันชุมชนขั้นสูง (Enhanced Community Quarantine) พื้นที่เกาะลูซอน รวมถึงเมโทรมะนิลาเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดฯ ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ยืนยันว่าข้าวซึ่งเป็นอาหารหลักจะมีเพียงพอสำหรับการบริโภคของประชาชนในช่วงของการปิดเมืองจากปริมาณข้าวในสต็อกของ NFA และผลผลิตข้าวที่กำลังเก็บเกี่ยว รวมถึงปริมาณข้าวที่นำเข้าโดยเอกชนมาก่อนหน้านี้อย่างต่อเนื่อง

8.2.2 รัฐบาลฟิลิปปินส์วางแผนจะจัดซื้อข้าวปริมาณ 300,000 ตันในรูปแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) จากประเทศผู้ผลิตข้าวสมาชิกอาเซียน เช่น ไทย เวียดนาม เมียนมา และนอกอาเซียน เช่น อินเดีย และปากีสถาน เพื่อเพิ่มปริมาณข้าวในสต็อกในช่วงวิกฤติ COVID-19 โดยมอบหมายให้หน่วยงาน Philippine International Trading Corporation (PITC) ภายใต้กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์เป็นผู้ดำเนินการ ต่อมาเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2563 หน่วยงาน PITC ได้จัดประมูลการนำเข้าข้าวแบบ G to G ปริมาณ 300,000 ตันดังกล่าวผ่านระบบ Teleconference (zoom) โดยมีประเทศเข้าร่วมเสนอขาย 4 ประเทศ ได้แก่ เมียนมา เวียดนาม ไทย และอินเดีย โดยกรมการค้าต่างประเทศในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทยได้เข้าร่วมการประมูลดังกล่าว และเมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2563 หน่วยงาน PITC ได้แจ้งผลการประเมินการเสนอราคาขายต่อประเทศผู้เข้าร่วมการประมูล (Bid Ranking of Qualified Bids)

8.2.3 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2563 กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมฟิลิปปินส์ ออกมาระบุว่าหน่วยงาน PITC จะยุติการดำเนินการนำเข้าข้าวแบบ G to G เนื่องจากขณะนี้ไม่มีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าว G to G ดังกล่าวหลังจากรัฐบาลเวียดนามได้ยกเลิกการห้ามส่งออกข้าวตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2563 เป็นต้นมา ทำให้สามารถคาดการณ์สถานการณ์ปริมาณสต็อกข้าวในประเทศได้ นอกจากนี้ เห็นว่าการนำเข้าข้าวโดยภาคเอกชนตามปกติจะทำให้รัฐบาลมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีนำเข้าเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเงินภาษีนำเข้าข้าวจะถูกจัดเก็บเข้ากองทุน RCEF เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมข้าวในประเทศ อย่างไรก็ตาม ตามรายงานข่าวก่อนหน้านี้ระบุว่าหน่วยงาน PITC ประสบปัญหาในการขอรับเงินงบประมาณในการจัดซื้อข้าวดังกล่าวจากกระทรวงงบประมาณและการจัดการ (Department of Budget and Management: DBM)

8.3 **การปรับลดอัตราภาษีนำเข้าข้าวเป็นการชั่วคราว**

8.3.1 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2564 ประธานาธิบดี Rodrigo R. Duterte ได้ลงนามคำสั่ง Executive Order (EO) No.135 ปรับลดอัตราภาษีนำเข้าทั่วไป (MFN Tariff Rates) สำหรับสินค้าข้าวเป็นการชั่วคราว 1 ปี ดังนี้

สินค้า/พิกัดศุลกากร	**MFN Tariff Rate (ร้อยละ)**		
		อัตราปัจจุบัน	**อัตราตามคำสั่ง EO No.135**
Rice HS: 1006	In-quota	40	35
	Out-quota	50	35

ทั้งนี้ การออกคำสั่งดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการขยายแหล่งนำเข้าข้าวเพิ่มเติมนอกเหนือจากการนำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่มอุปทานข้าวในประเทศและเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงด้านอาหารท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 รวมทั้งเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและลดแรงกดดันต่ออัตราเงินเฟ้อ

8.3.2 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2565 ประธานาธิบดี Rodrigo R. Duterte ได้ลงนามคำสั่ง Executive Order (EO) No.171 ขยายระยะเวลาการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าทั่วไป (MFN Tariff Rates) เป็นการชั่วคราวสำหรับสินค้าข้าวออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2565 จากเดิมที่มีกำหนดครบอายุการบังคับใช้ในวันที่ 1 มิถุนายน 2565 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับผลกระทบของสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซีย และเพื่อเพิ่มอุปทานข้าวในประเทศ รวมทั้งเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

8.3.3 เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2565 ประธานาธิบดี Ferdinand R. Marcos, Jr. ได้ลงนามคำสั่ง Executive Order (EO) No.10 ขยายระยะเวลาการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าทั่วไป (MFN Tariff Rates) เป็นการชั่วคราวสำหรับสินค้าข้าว รวมถึงสินค้าเนื้อสุกร ข้าวโพด และถ่านหินที่มีกำหนดครบอายุการบังคับใช้ในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566 ทั้งนี้ การออกคำสั่งดังกล่าวระบุถึงความจำเป็นในการรักษาเสถียรภาพราคา และสร้างหลักประกันความมั่นคงทางอาหารของประเทศ รวมทั้งเพื่อช่วยเพิ่มอุปทานสินค้าเกษตรพื้นฐานในประเทศ และกระจายแหล่งอุปทาน

8.3.4 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2566 ประธานาธิบดี Ferdinand R. Marcos, Jr. ได้ลงนามคำสั่ง Executive Order (EO) No.50 ขยายระยะเวลาการปรับลดอัตราภาษี MFN Tariff Rates สินค้าข้าวที่ครบอายุการบังคับใช้ในวันที่ 31 ธันวาคม 2566 ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2567 เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาอาหารพื้นฐานให้คงที่ เนื่องจากคาดว่าจะเกิดผลกระทบด้านลบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ

8.3.5 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2567 ประธานาธิบดี Ferdinand R. Marcos, Jr. ได้ลงนามคำสั่ง Executive Order (EO) No. 62 เกี่ยวกับการปรับแก้ระบบการตั้งชื่อ (Nomenclature) และอัตราภาษีนำเข้าสินค้าต่างๆ ของฟิลิปปินส์ใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มอุปทาน จัดการราคา และควบคุมแรงกดดันด้านเงินเฟ้อของสินค้าโภคภัณฑ์ต่างๆ รวมทั้งปกป้องกำลังซื้อของผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์ ซึ่งให้ปรับลดภาษีนำเข้าสินค้าข้าว (พิกัดศุลกากร 1006) จากเดิมร้อยละ 35 เป็นร้อยละ 15 ไปจนถึงปี 2571 โดยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2572 อัตราภาษี MFN ในโควตาและนอกโควตาจะเปลี่ยนกลับไปเป็นอัตราร้อยละ 40 และร้อยละ 50 ตามลำดับ ทั้งนี้ อัตราภาษีนำเข้าข้าวต้องได้รับการตรวจสอบทุกๆ สี่เดือนนับจากวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ โดยประกาศคำสั่งดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือมีการลงประกาศในหนังสือพิมพ์ทั่วไป โดยมีเงื่อนไขว่าอัตราภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าข้าวจะมีผลบังคับใช้ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือมีการลงประกาศในหนังสือพิมพ์ทั่วไป

8.3.6 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2568 ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์คอส จูเนียร์ ได้ออกคำสั่ง Executive Order No. 105 เกี่ยวกับการปรับอัตราภาษีนำเข้าข้าวและการจัดตั้งคณะทำงานระหว่างหน่วยงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาข้าวในระดับค้าปลีก ช่วยให้เกษตรกรชาวฟิลิปปินส์สามารถจำหน่ายข้าวเปลือกในราคาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ โดยกำหนดให้อัตราภาษีนำเข้าข้าวภายใต้อัตราภาษี MFN สำหรับการนำเข้าข้าวทั้งในโควตา (in-quota) และนอกโควตา (out-quota) ภายใต้คำสั่ง Executive Order No. 62 คงไว้ที่ร้อยละ 15 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2568 ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 เป็นต้นไป ได้กำหนดกลไกภาษีแบบยืดหยุ่น (flexible tariff mechanism) โดยให้อัตราภาษี

MFN สำหรับข้าวสามารถปรับเพิ่มหรือลดได้จุดร้อยละ 5 ต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาข้าวระหว่างประเทศทุกๆ ร้อยละ 5 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อัตราภาษีดังกล่าว ต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 และไม่เกินร้อยละ 35 เพื่อให้รัฐบาลสามารถตอบสนองต่อความผันผวนของราคาข้าวในตลาดโลกได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งรักษาดุลระหว่างผลประโยชน์ของผู้บริโภคและเกษตรกรผู้ผลิต และกำหนดให้จัดตั้งคณะทำงานระหว่างหน่วยงานเพื่อการปรับอัตราภาษีข้าว (Inter-Agency Group for Rice Tariff Adjustment) ประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงเศรษฐกิจการวางแผน และการพัฒนา (Department of Economy, Planning and Development: DEPDev) กระทรวงเกษตร (Department of Agriculture: DA) กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม (Department of Trade and Industry: DTI) กระทรวงการคลัง (Department of Finance: DOF) และสำนักงานผู้ช่วยพิเศษของประธานาธิบดีฝ่ายการลงทุนและเศรษฐกิจ (Office of the Special Assistant to the President for Investment and Economic Affairs) เพื่อกำกับดูแลกลไกดังกล่าว โดยมีหน้าที่จัดทำแนวทางการดำเนินการ รวมถึงการกำหนด ระดับราคาที่เป็นเกณฑ์การปรับ (price thresholds) การติดตามตรวจสอบราคาข้าวในตลาดโลก และการพิจารณาช่วงเวลาที่ควรดำเนินการปรับอัตราภาษี ต่อมาเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2568 คณะทำงานระหว่างหน่วยงานว่าด้วยการปรับอัตราภาษีนำเข้าข้าวได้ออก Circular No. 2025 – 001 เรื่องแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการปรับอัตรานำเข้าข้าวตามที่กำหนดไว้ในคำสั่ง Executive Order No. 105

8.4 **การปรับแก้กฎหมาย Rice Tariffication Law (RTL) ของฟิลิปปินส์**

8.4.1 เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2567 คณะกรรมาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้านการเกษตรและอาหาร (The House of Representatives Committee on Agriculture and Food) ได้อนุมัติร่างแก้ไขกฎหมาย RTL โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

(1) การฟื้นฟูบทบาทขององค์การอาหารแห่งชาติ (NFA) ในการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวและควบคุมอุปทานข้าว โดยอนุญาตให้ซื้อข้าวในท้องถิ่น และนำเข้าข้าวโดยตรงตามความจำเป็น เพื่อให้แน่ใจว่าประเทศจะมีสต็อกข้าวเพียงพอ

(2) ขยายระยะเวลากองทุน RCEF ออกไปอีก 6 ปี และเพิ่มการจัดสรรเงินเข้ากองทุนดังกล่าวจากปัจจุบัน 1 หมื่นล้านเปโซต่อปี เป็น 1.5 หมื่นล้านเปโซต่อปี ทั้งนี้ หากมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีนำเข้าข้าวประจำปีเกิน 1.5 หมื่นล้านเปโซในปีใดๆ ภายในระยะเวลา 6 ปีนับตั้งแต่ร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขดังกล่าวมีผลบังคับใช้ให้มีการจัดสรรรายได้ภาษีส่วนเกินโดยสภาคองเกรส และรวมอยู่ในพระราชบัญญัติการจัดสรรทั่วไป (General Appropriations Act: GAA) ของปีถัดไป

(3) ขยายโครงการต่างๆ ที่กองทุน RCEF สามารถให้ทุนได้ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานของโปรแกรมการใช้เครื่องจักร ระบบชลประทานด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เงินอุดหนุนปุ๋ย การปรับปรุงคุณภาพดิน การจัดการศัตรูพืชและโรค เงินกู้แก่เกษตรกรชาวนา และโครงการอื่นๆ ที่จะช่วยเพิ่มผลผลิตข้าว

8.4.2 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2567 สภาผู้แทนราษฎรฟิลิปปินส์ได้มติเห็นชอบในการพิจารณาวาระสุดท้าย (วาระที่ 3) การปรับแก้ไขกฎหมาย RTL ด้วยคะแนนเสียงเห็นด้วย 231 เสียง ไม่เห็นด้วย 3 เสียง และงดออกเสียง 1 เสียง โดยร่างกฎหมายฯ ที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวจะถูกส่งต่อไปยังวุฒิสภาเพื่อพิจารณาซึ่งมีกระบวนการพิจารณาเป็นไปในลักษณะเดียวกับสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

8.4.3 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2567 ประธานาธิบดี Ferdinand R. Marcos, Jr. ได้ลงนามพระราชบัญญัติ Republic Act No.12078 ซึ่งการปรับแก้ไขกฎหมาย RTL ได้มีการแก้ไขบทบัญญัติบางประการ โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

(1) การปรับบทบาทของกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ (Department of Agriculture: DA) ในการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวและการควบคุมอุปทานข้าวให้เพียงพอ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ภายใต้การรับรองของคณะกรรมการประสานงานราคาแห่งชาติ (National Price Coordinating Council: NPCC) สามารถประกาศภาวะฉุกเฉินด้านความมั่นคงทางอาหารสำหรับสินค้าข้าวกรณีการขาดแคลนข้าวภายในประเทศหรือราคาข้าวเพิ่มขึ้นมาก และยังสามารถนำเข้าข้าวได้เมื่อผลิตข้าวไม่เพียงพอกับความต้องการในประเทศ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์มีอำนาจกำหนดหน่วยงานในกระทรวงเกษตรให้นำเข้าข้าวได้ยกเว้น **องค์การอาหารแห่งชาติ** (NFA) ที่ต้องนำเข้าข้าวด้วยต้นทุนที่น้อยที่สุดแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government: G to G) ซึ่งเป็นสัญญาโดยตรงระหว่างรัฐบาลฟิลิปปินส์กับรัฐบาลต่างประเทศ รวมถึงรัฐวิสหากิจของรัฐบาลต่างประเทศด้วย

(2) ประธานาธิบดีสามารถระงับหรือห้ามการนำเข้าเพิ่มเติมในระยะเวลาที่จำกัดหรือปริมาณที่กำหนดเมื่อมีการนำเข้าข้าวหรือผลิตข้าวในประเทศมากเกินไปซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวท้องถิ่นลดลงเป็นอย่างมาก

(3) เพิ่มการจัดสรรเงินเข้ากองทุนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว (RCEF) จากปัจจุบัน 1 หมื่นล้านเปโซต่อปี เป็น 3 หมื่นล้านเปโซต่อปี และขยายระยะเวลาการดำเนินการของกองทุนดังกล่าวออกไปจนถึงปี 2031 เพื่อใช้สำหรับใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยี การจัดหาเครื่องจักรกลการเกษตรสำหรับใช้ในการเพาะปลูกข้าว การให้เงินช่วยเหลือและเงินกู้ยืมแก่เกษตรกร เป็นต้น

8.5 **การระงับนำเข้าข้าวเป็นการชั่วคราว**

8.5.1 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2568 ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์คอส จูเนียร์ ได้ออกคำสั่ง Executive Order (EO) No. 93 เกี่ยวกับการระงับการนำเข้าข้าวข้าวทั่วไป (regular milled rice) และข้าวขัดสีคุณภาพดี (well-milled rice) เป็นระยะเวลา 60 วัน ตามข้อเสนอแนะของกระทรวงเกษตร (DA) เพื่อปกป้องภาคเกษตรกรรมของประเทศในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ซึ่งการระงับการนำเข้าจะไม่ครอบคลุมข้าวชนิดพิเศษ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2568 – 30 ตุลาคม 2568 ทั้งนี้ ได้กำหนดให้กระทรวงเกษตร (DA) กระทรวงเศรษฐกิจการวางแผน และการพัฒนา (DEPDev) และกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม (DTI) ประชุมเพื่อประเมินผลกระทบของการระงับการนำเข้าข้าวต่ออุปทานและราคาข้าวภายในประเทศภายใน 30 วันนับจากวันที่คำสั่งมีผลบังคับใช้และจัดทำข้อเสนอแนะต่อประธานาธิบดีภายใน 15 วันหลังการประชุมร่วมกัน เพื่อพิจารณาปรับลดหรือขยายระยะเวลาระงับการนำเข้าข้าวดังกล่าว

8.5.2 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2568 ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์คอส จูเนียร์ ได้ออกคำสั่ง Executive Order (EO) No. 102 เกี่ยวกับการขยายระยะเวลาระงับการนำเข้าข้าวข้าวทั่วไป (regular milled rice) และข้าวขัดสีคุณภาพดี (well-milled rice) ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2568 ตามข้อเสนอแนะของกระทรวงเกษตร (DA) หลังจากการหารือร่วมกับกระทรวงเศรษฐกิจ การวางแผน และการพัฒนา (DEPDev) และกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม (DTI) เพื่อปกป้องเกษตรกรภายในประเทศจากแรงกดดันด้านราคาที่ลดลงที่เกิดจากการนำเข้าข้าว รักษาเสถียรภาพของตลาด และคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ได้กำหนดให้กระทรวงเกษตร (DA) กระทรวงเศรษฐกิจ การวางแผน และการพัฒนา (DEPDev) และกระทรวงการค้าและอุตสาหกรรม (DTI) ประชุม

เพื่อประเมินผลกระทบของการระงับการนำเข้าข้าวต่ออุปทานและราคาข้าวภายในประเทศภายใน 30 วันนับจากวันที่คำสั่งมีผลบังคับใช้และจัดทำข้อเสนอแนะต่อประธานาธิบดีภายใน 15 วันหลังการประชุมร่วมกัน เพื่อพิจารณาปรับลดหรือขยายระยะเวลาระงับการนำเข้าข้าวดังกล่าว

9. สถานการณ์ความเคลื่อนไหวล่าสุดในตลาดข้าวฟิลิปปินส์ (ตุลาคม 2569)

9.1 สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์ เปิดเผยตัวเลขการนำเข้าข้าวเดือนมกราคม – 8 ตุลาคม 2569 มีปริมาณ 4,149,101.99 ตัน โดยนำเข้าจากเวียดนามมากเป็นอันดับ 1 ปริมาณ 2,742,820.67 ตัน รองลงมา ได้แก่ ไทย ปริมาณ 578,733.56 ตัน เมียนมาร์ ปริมาณ 428,708.85 ตัน ปากีสถาน ปริมาณ 233,822.68 ตัน และกัมพูชา ปริมาณ 136,702.50 ตัน ตามลำดับ

9.2 ผลผลิตข้าวเปลือกของฟิลิปปินส์ในไตรมาสที่ 3 ปี 2569 ลดลงร้อยละ 17.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน อยู่ที่ 3.08 ล้านตัน จาก 3.75 ล้านตัน โดยมีสาเหตุสำคัญจากพื้นที่เก็บเกี่ยวที่ลดลงร้อยละ 17.6 ประกอบกับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญและต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉพาะราคาปุ๋ยและน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลให้เกษตรกรลดปริมาณการใช้ปุ๋ยและบางส่วนชะลอหรือยกเลิกการเพาะปลูก ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรฟิลิปปินส์คาดการณ์ว่าผลผลิตข้าวเปลือกตลอดปี 2569 อาจลดลงประมาณ 1 ล้านตัน เหลือ 18.67 ล้านตัน จาก 19.67 ล้านตันในปี 2568 ซึ่งจะเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 10 ปี สถานการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศ ตลอดจนสร้างแรงกดดันต่อราคาข้าวภายในประเทศ และอาจเพิ่มความจำเป็นในการนำเข้าข้าวเพื่อชดเชยปริมาณผลผลิตภายในประเทศที่ลดลง

9.3 บริษัท Business Monitor International (BMI) คาดการณ์ว่า ราคาข้าวในตลาดโลกปี 2570 จะปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 17.9 จากความเสี่ยงของปรากฏการณ์เอลนีโญที่อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวในประเทศผู้ผลิตรายสำคัญ โดยเฉพาะในภูมิภาคเอเชีย ทั้งนี้ ราคาสัญญาซื้อขายล่วงหน้าข้าวเปลือก (Rough Rice Futures) ในตลาด Chicago Board of Trade (CBOT) คาดว่าจะเฉลี่ยอยู่ที่ 16.50 เหรียญสหรัฐฯ ต่อ 100 ปอนด์ (ประมาณ 45.36 กิโลกรัม) ในปี 2570 เพิ่มขึ้นจาก 14 เหรียญสหรัฐฯ ในปี 2569 โดยคาดว่าผลผลิตข้าวของอินเดียและไทยจะลดลงร้อยละ 4.6 และ 1.9 ตามลำดับ ส่งผลให้ผลผลิตข้าวโลกลดลงร้อยละ 1.4 เหลือ 537 ล้านตัน ต่ำกว่าความต้องการบริโภคที่คาดว่าจะอยู่ที่ 539.8 ล้านตัน และอาจทำให้ตลาดข้าวโลกขาดดุลประมาณ 2.8 ล้านตัน สำหรับฟิลิปปินส์ ราคาข้าวโลกที่สูงขึ้นอาจเพิ่มต้นทุนการนำเข้าและแรงกดดันต่อราคาข้าวภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์อุปทานข้าวโลกยังไม่อยู่ในภาวะขาดแคลนรุนแรง เนื่องจากสต็อกข้าวต้นฤดูกาลคาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 อยู่ที่ 204.2 ล้านตัน อีกทั้งความเสี่ยงจากผลกระทบเพิ่มเติมของเอลนีโญต่อผลผลิตในประเทศผู้ส่งออกรายสำคัญมีแนวโน้มทยอยลดลงตามความคืบหน้าของการเก็บเกี่ยว

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

ตุลาคม 2569